

Bostäder och boendeförhållanden 2020

Vid utgången av 2020 fanns 14 243 bebodda bostäder på Åland. Det totala antalet bostäder uppgick till drygt 17 000, vilket innebär att 2 800 bostäder inte är stadigvarande bebodda. Antalet bostäder har ökat med 400 jämfört med uppgifterna från utgången av 2019.

Drygt 60 procent av bostadshushållen återfinns i fristående småhus, en andel som är högre än i Finland och Sverige. På Åland finns skillnader mellan regionerna, andelen småhus är högre på landsbygden och i skärgården jämfört med i Mariehamn. I staden bor fler hushåll på hyra än i de andra regionerna. Knappt sju procent av bostadshushållen finns i trånga bostäder där antalet rum (exklusive köket) är färre än antalet boende.

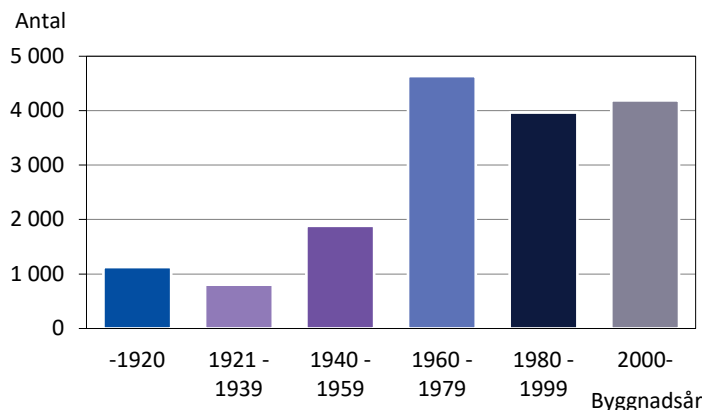
Tabell 1. Bostäder 31.12.2020

	Åland	Mariehamn	Landsbygden	Skärgården
Antal bostäder totalt	17 052	7 464	8 166	1 422
Bebodda (=bostadshushåll)	14 243	6 161	7 061	1 021
Ej stadigvarande bebodda	2 809	1 303	1 105	401
Andel bostadshushåll i fristående småhus, procent	62,0	34,7	82,6	84,3
Andel bostadshushåll i hyresbostad, procent	27,6	44,5	14,3	17,6
Andel bostadshushåll i trång bostad, procent	6,8	5,8	7,4	8,4

Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen

Nästan en tredjedel av alla bostäder är byggda före 1970, en tredjedel är byggda på 1970- eller 1980-talen och en knapp tredjedel är byggda 1990 eller senare. För knappt tre procent av bostäderna är byggnadsåret okänt. Årtalen anger tiden då bostadsbyggnaderna uppfördes och uppgifter om eventuella renoveringar efter detta framgår inte. Vid byggnadsår före 1980 kan ombyggnadsår i vissa fall räknas som byggnadsår.

Figur 1. Bostäder efter byggnadsår 2020

Källa: ÅSUB boende, Statistikcentralen

Tabellförteckning

Tabell 1. Bostäder 31.12.2020.....	1
Tabell 2. Bostadshushåll efter bostadens hustyp och kommun 31.12.2020	4
Tabell 3. Bostadshushåll 31.12.2020 efter den äldsta personens ålder och hustyp, procent	5
Tabell 4. Bostadshushåll efter bostadens hustyp och region 2000–2020	6
Tabell 5. Bostadshushåll efter bostadens upplåtelseform och kommun 31.12.2020.....	7
Tabell 6. Bostadshushåll efter antal rum i bostaden och region 31.12.2020	9
Tabell 7. Bostadshushåll 31.12.2020 efter antal rum och hustyp	9
Tabell 8. Bostadshushåll efter antal rum i bostaden och region 2000–2020	10
Tabell 9. Trångboddhet efter kommun 2000-2020, procent.....	11
Tabell 10. Bostadshushåll efter kommun och bostadssyta 2020	12
Tabell 11. Bostadshushåll efter bostadens utrustningsnivå och kommun 31.12.2020.....	13
Tabell 12. Bostadshushåll efter boenderymlighet och utrustning samt den äldsta personens ålder och förekomst av barn i hushållet 31.12.2020	15
Tabell 13. Bostäder efter kommun, användning och hustyp 2020	16
Tabell 14. Bostäder efter byggnadsår och region 31.12.2020	17
Tabell 15. Bostäder efter utrustning och kommun 31.12.2020, procent	18
Tabell 16. Jämförelse med Finland och Sverige 2000 och 2020, andelar i procent.....	19

Figurförteckning

Figur 1. Bostäder efter byggnadsår 2020	1
Figur 2. Antal bostadshushåll efter bostadens hustyp 2000 och 2020	5
Figur 3. Antal bostadshushåll efter bostadens upplåtelseform och region 31.12.2020	6
Figur 4. Bostadshushåll efter bostadens upplåtelseform och yta 31.12.2020.....	7
Figur 5. Bostadshushåll efter upplåtelseform 2000-2020.....	8
Figur 6. Antal bostadshushåll efter antal rum 2000 och 2020	10
Figur 7. Bostadshushåll efter boenderymlighet 2000–2020	11
Figur 8. Hushållens bostadsyta efter region 2000 och 2020	13
Figur 9. Bostadshushåll efter bostadens utrustningsnivå och region 2000 och 2020, procent.....	14
Figur 10. Bostadshushåll efter boenderymlighet och utrustning samt den äldsta personens ålder 31.12.2020, procent.....	14
Figur 11. Bostäder efter region och bostadens byggnadsår 31.12.2020.....	17
Figur 12. Bostäder efter byggnadsår och kommun 31.12.2020, andel i procent	18
Figur 13. Bostäder efter typ av kök och region 31.12.2020, procent	19
Figur 14. Bostäder efter byggnadsår på Åland och i Finland 31.12.2020.....	20

Beskrivning av statistiken

Detta meddelande innehåller statistik om bostäder och bostadshushåll på Åland 31.12.2020. Uppgifterna redovisas för hela Åland samt för kommuner och regioner. Dessutom görs vissa jämförelser med tidigare år. Syftet med statistiken är att ge en relativt detaljerad bild av bostadsbeståndet och hur bostäderna fördelar sig på hustyp, rumsantal, användning och byggnadsår. Såväl bostäder som är stadigvarande bebodda som bostäder som saknar fast bosättning behandlas. ÅSUB har publicerat liknande statistikmeddelanden med uppgifter för år 2000 samt årligen 2007–2019 med undantag för 2014.

På grund av förändringar i datatillgången var innehållet i statistiken över boendet under 2015–2016 något mera begränsat än för tidigare år. Under 2018 fick dock ÅSUB tillgång till utförligt material för åren 2015–2017 och motsvarande uppgifter publiceras årligen sedan dess. Statistiken baseras på material från Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Materialet har ytterligare behandlats av Statistikcentralen. ÅSUB kan vid behov stå till tjänst med andra eller mera detaljerade uppgifter och definitioner än de som finns i detta meddelande.

I denna publikation behandlas bostadshushållen med fokus på boendeförhållandena. Uppgifter om hushållens storlek ingår i ÅSUBs årliga statistikmeddelande om familjer och hushåll. Statistik om byggandet på Åland, inklusive uppgifter om nyproducerade bostäder, publiceras i ett separat statistikmeddelande. På ÅSUBs webbplats www.asub.ax finns ytterligare uppgifter om bostadsbeståndet i form av exceltabeller samt som databaser som innehåller detaljerad information om bostadsbeståndet kommunvis och dess utveckling över tiden.

Definitioner

Bostadshushåll: Bildas av alla de personer som stadigvarande bor i samma bostadslägenhet.

Bostad: En helhet avsedd för åretruntboende som består av minst ett bostadsrum, är utrustad med kök, kokvrå eller kokutrymme och har en egen direkt ingång. Bostadsytan bör vara minst 7 kvadratmeter.

Boenderymlighet: Bostädernas rymlighetsnivå indelas i tre klasser; rymlig, normal och trång bostad. Indelningen baseras på antal personer i bostadshushållet och antalet rum i bostaden (exklusive köket). I en rymlig bostad finns minst tre rum mer än antalet boende personer, en normal bostad har lika många rum som boende eller ett till två rum mer och en trång bostad har färre rum än invånare.

Hustyp: Hus som inrymmer bostäder indelas i tre olika hustyper: Fristående småhus, vilka omfattar bostadshus med 1–2 bostäder och parhus; rad- och kedjehus, vilka omfattar bostadsbyggnader med minst tre sammanbyggda småhus; flervåningsbostadshus, vilka omfattar hus med minst tre bostäder där minst två bostäder finns ovanpå varandra i de fall husen inte kan hänföras till de två föregående klasserna.

Kök: Ett rum på minst 7 kvadratmeter inrett för matlagning.

Kokvrå: Ett rum eller utrymme mindre än 7 kvadratmeter inrett för matlagning.

Landskommuner: Alla kommuner utom Mariehamn

Landsbygden: Eckerö, Finström, Geta, Hammarland, Jomala, Lemland, Lumparland, Saltvik, Sund

Skärgården: Brändö, Föglö, Kumlinge, Kökar, Sottunga och Vårdö

– Exakt 0 enheter

Över 17 000 bostäder på Åland

Vid utgången av 2020 fanns 14 243 bostadshushåll på Åland, en ökning på 158 hushåll jämfört med 2019. Utöver dessa fanns drygt 2 800 bostäder som inte är stadigvarande bebodda, vilket ger en totalsumma för antalet bostäder på drygt 17 000 stycken, en total ökning på drygt 400 bostäder sedan 2019.

Av de åländska bostadshushållen finns 62 procent i fristående småhus, drygt 27 procent i flervåningshus och 8 procent i rad- och kedjehus. Fördelningen skiljer sig dock i Mariehamn och landskommunerna. På landsbygden och i skärgården finns drygt 83 procent av bostadshushållen i fristående småhus medan motsvarande siffra i staden är 35 procent. Närmare 90 procent av bostadshushållen i flervåningshus finns i staden där de utgör över hälften av de bebodda bostäderna, medan siffran totalt för hela Åland är drygt en fjärdedel.

Under en tiondedel av bostadshushållen återfinns i rad- eller kedjehus runt om på Åland, i något högre utsträckning på landsbygden eller skärgården jämfört med i staden.

Tabell 2. Bostadshushåll efter bostadens hustyp och kommun 31.12.2020

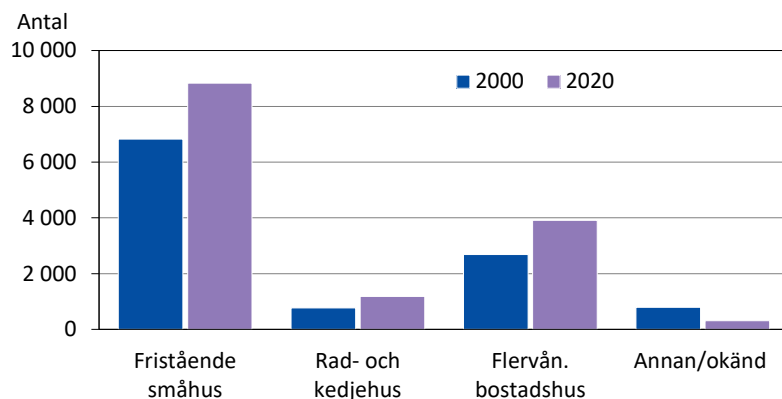
Kommun	Totalt	Fristående småhus	Rad- och kedjehus	Flervåningsbostadshus	Annan/okänd
Antal					
Brändö	229	193	27	-	9
Eckerö	462	430	6	18	8
Finström	1 147	910	133	82	22
Föglö	253	208	22	5	18
Geta	226	195	23	3	5
Hammarland	713	569	94	31	19
Jomala	2 176	1 687	209	235	45
Kumlinge	161	140	9	1	11
Kökar	116	93	16	3	4
Lemland	857	752	57	18	30
Lumparland	170	151	12	-	7
Saltvik	822	705	100	9	8
Sottunga	59	51	5	1	2
Sund	488	430	37	8	13
Vårdö	203	176	21	1	5
Mariehamn	6 161	2 138	413	3 501	109
Landskomm.	8 082	6 690	771	415	206
-Landsbygden	7 061	5 829	671	404	157
-Skärgården	1 021	861	100	11	49
Åland	14 243	8 828	1 184	3 916	315
Procent					
Mariehamn	100,0	34,7	6,7	56,8	1,8
Landskomm.	100,0	82,8	9,5	5,1	2,5
-Landsbygden	100,0	82,6	9,5	5,7	2,2
-Skärgården	100,0	84,3	9,8	1,1	4,8
Åland	100,0	62,0	8,3	27,5	2,2

Not: Fr.o.m. 2020 baserar sig hustypen på Byggnadsklassificeringen 2018

Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen

Sedan år 2000 har antalet bostadshushåll ökat med drygt 3 100, varav fristående småhus står för den största delen av ökningen, ungefär 2 000 stycken. Antalet bebodda bostäder i flervåningshus har ökat med drygt 1 200 och antalet bebodda bostäder i rad- och kedjehus har ökat med drygt 400. Antalet bostadshushåll av okänd typ har minskat med närmare 500 stycken vilket indikerar att de register som förs över bostäder blivit mer kompletta.

Figur 2. Antal bostadshushåll efter bostadens hustyp 2000 och 2020

Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen

Hustyp varierar med de bosattas ålder

Skillnaderna i vilken hustyp hushållen bor i utifrån den äldsta personen i hushållets ålder visar de största skillnaderna för åldersgruppen där hushållets äldsta person är under 25 år, jämfört med åldersgrupperna 25–64 samt över 64 år. 70 procent av hushållen där den äldsta personen är under 25 år bor i flervåningsbostadshus. Endast 12 procent i denna åldersgrupp bor i fristående småhus, det vill säga egnahemshus. Av hushållen där den äldsta personen är 25 år eller äldre bor drygt en fjärdedel i flervåningsbostadshus medan drygt 60 procent bor i fristående småhus.

14 procent av hushållen där äldsta personen är under 25 år återfinns i rad- eller kedjehus. För de äldre åldersgrupperna är andelen något mindre.

Tabell 3. Bostadshushåll 31.12.2020 efter den äldsta personens ålder och hustyp, procent

Ålder	Totalt	Fristående småhus	Rad- och kedjehus	Flervåningsbostadshus	Annan/okänd
Totalt	100,0	62,0	8,3	27,5	2,2
-24	100,0	12,3	14,4	69,8	3,5
25-64	100,0	63,3	8,4	26,4	1,9
65-	100,0	64,7	7,6	25,1	2,6

Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen

Av bostadshushållen som tillkommit under 2020 har ökningen skett i samtliga regioner. Den största ökningen har skett på landsbygden, där antalet bostadshushåll ökat med drygt 100. Denna ökning har skett i ungefär lika stor utsträckning för samtliga hustyper. Sett till Åland totalt är det framför allt flervåningsbostadshushållen som ökat, vilket beror på att det enbart är denna hustyp som ökat i staden.

Antalet bostadshushåll ökade med 36 stycken i Mariehamn, 109 stycken på landsbygden och 13 i skärgården.

Tabell 4. Bostadshushåll efter bostadens hustyp och region 2000–2020

Region	2000	2005	2010	2015	2017	2018	2019	2020
Hustyp								
Åland	11 074	12 046	12 894	13 568	13 863	14 008	14 085	14 243
Fristående småhus	6 827	7 759	8 219	8 602	8 735	8 825	8 838	8 828
Rad- och kedjehus	771	873	939	1 034	1 082	1 100	1 148	1 184
Flervåningsbostadshus	2 687	2 979	3 298	3 537	3 675	3 731	3 760	3 916
Annan/okänd	789	435	438	395	371	352	339	315
Mariehamn	4 972	5 370	5 714	5 904	6 074	6 123	6 125	6 161
Fristående småhus	1 940	2 046	2 112	2 174	2 210	2 221	2 213	2 138
Rad- och kedjehus	375	373	378	391	400	406	406	413
Flervåningsbostadshus	2 509	2 800	3 082	3 222	3 347	3 380	3 392	3 501
Annan/okänd	148	151	142	117	117	116	114	109
Landsbygden	5 073	5 637	6 141	6 634	6 769	6 861	6 952	7 061
Fristående småhus	4 076	4 858	5 260	5 565	5 674	5 745	5 783	5 829
Rad- och kedjehus	325	389	458	546	582	593	640	671
Flervåningsbostadshus	167	171	207	305	319	342	360	404
Annan/okänd	505	219	216	218	194	181	169	157
Skärgården	1 029	1 039	1 039	1 030	1 020	1 024	1 008	1 021
Fristående småhus	811	855	847	863	851	859	842	861
Rad- och kedjehus	71	111	103	97	100	101	102	100
Flervåningsbostadshus	11	8	9	10	9	9	8	11
Annan/okänd	136	65	80	60	60	55	56	49

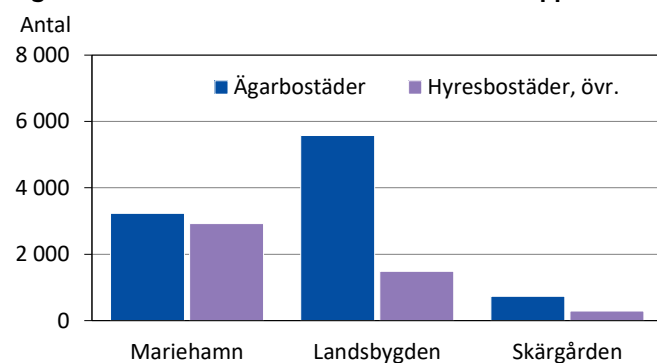
Not: Fr.o.m. 2020 baserar sig hustypen på Byggnadsklassificeringen 2018

Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen

Hälften av bostadshushållen i Mariehamn äger sina bostäder

I Mariehamn äger över hälften av bostadshushållen, drygt 3 200 hushåll, sin bostad, medan drygt 2 900 hushåll finns i hyresbostäder eller bostäder med övriga upplåtelseformer. I skärgården och på landsbygden är andelen hushåll där de boende själva äger sin bostad betydligt större, närmare 80 procent på landsbygden och drygt 70 procent i skärgården. Utslaget över hela Åland är andelen hushåll i ägarbostäder 67 procent.

Figur 3. Antal bostadshushåll efter bostadens upplåtelseform och region 31.12.2020

Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen

Av kommunerna på landsbygden har Jomala, Lemland och Lumparland högst andel bostadshushåll som äger sina bostäder, medan motsvarande andel i skärgården är högst på Föglö, Kumlinge och Vårdö. I de tre förstnämnda bor över fyra femtedelar av hushållen i en ägarbostad, och i de tre sistnämnda närmare tre fjärdedelar. Lägst är andelen ägarbostäder i Mariehamn och på Sottunga.

Tabell 5. Bostadshushåll efter bostadens upplåtelseform och kommun 31.12.2020

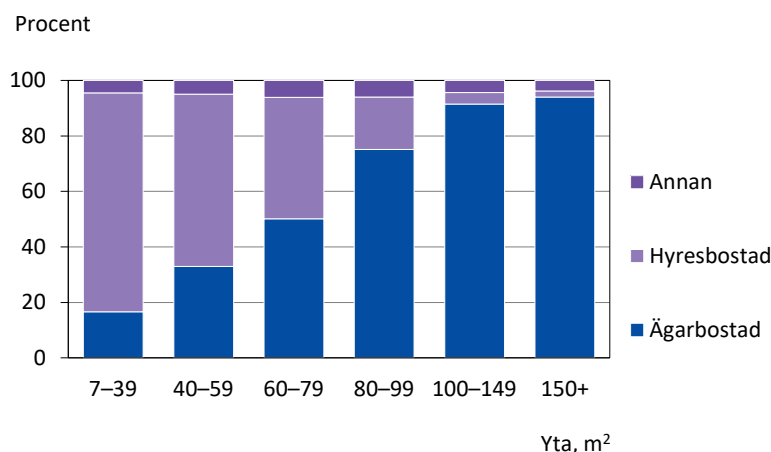
Kommun	Antal bostads- hushåll	Ägarbostäder		Hyresbostäder		Annan el. okänd	
		Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Brändö	229	162	70,7	40	17,5	27	11,8
Eckerö	462	355	76,8	63	13,6	44	9,5
Finström	1 147	877	76,5	200	17,4	70	6,1
Föglö	253	184	72,7	51	20,2	18	7,1
Geta	226	180	79,6	31	13,7	15	6,6
Hammarland	713	512	71,8	144	20,2	57	8,0
Jomala	2 176	1 771	81,4	260	11,9	145	6,7
Kumlinge	161	119	73,9	28	17,4	14	8,7
Kökar	116	82	70,7	25	21,6	9	7,8
Lemland	857	717	83,7	85	9,9	55	6,4
Lumparland	170	141	82,9	18	10,6	11	6,5
Saltvik	822	648	78,8	134	16,3	40	4,9
Sottunga	59	37	62,7	8	13,6	14	23,7
Sund	488	371	76,0	77	15,8	40	8,2
Vårdö	203	150	73,9	28	13,8	25	12,3
Mariehamn	6 161	3 233	52,5	2 742	44,5	186	3,0
Landskomm.	8 082	6 306	78,0	1 192	14,7	584	7,2
-Landsbygden	7 061	5 572	78,9	1 012	14,3	477	6,8
-Skärgården	1 021	734	71,9	180	17,6	107	10,5
Åland	14 243	9 539	67,0	3 934	27,6	770	5,4

Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen

Ovanligt med större hyresbostäder

Det finns ett samband mellan upplåtelseform och bostadens yta. De minsta bostäderna är i högre grad hyresbostäder än de större bostäderna och andelen ägarbostäder ökar gradvis ju större bostaden blir. Mindre än en femtedel av lägenheterna med en yta under 40 kvadratmeter ägs av de som bor i lägenheten, medan samma sak gäller över 90 procent av bostäderna som är 100 kvadratmeter eller större. Av bostäderna i klassen 60–79 kvadratmeter är hälften ägarbostäder.

Figur 4. Bostadshushåll efter bostadens upplåtelseform och yta 31.12.2020

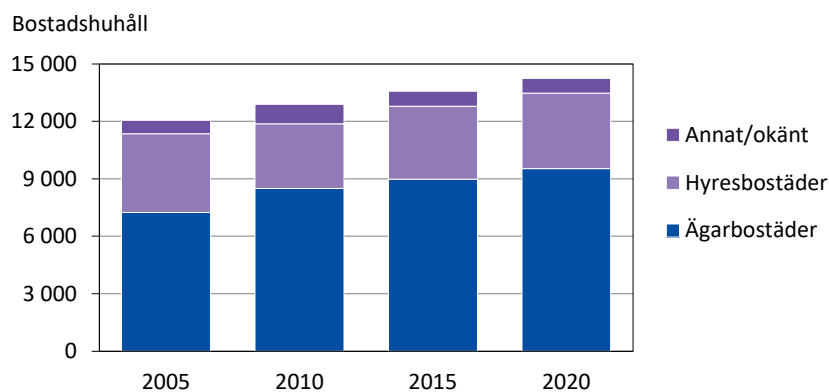
Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen

Ägarbostäder ökar mest över tid

År 2020 ökade antalet bebodda ägarbostäder med omkring 150. Det totala antalet bebodda ägarbostäder var vid året slut drygt 9 500. Antalet bebodda hyresbostäder var drygt 3 900. Hushåll i hyresbostäder minskade med 24 under 2020.

Utvecklingen beträffande upplåtelseform ur ett längre perspektiv visar att det framför allt är antalet ägarbostäder som ökar över tiden. Den totala ökningen bostadshushåll sedan år 2005, omkring 2 200 stycken, motsvaras uteslutande av ökning av antalet bostadshushåll i ägarbostäder. Hushåll i hyresbostäder eller bostäder i kategorin annat/okänt är däremot på samma nivå.

Figur 5. Bostadshushåll efter upplåtelseform 2000–2020

Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen

Två-, tre- och fyrrumsbostäder står för två tredjedelar av de stadigvarande bebodda bostäderna. Drygt 3 000 bostadshushåll bor i vardera av dessa bostadsstorlekar. 900 bostadshushåll återfinns i enrummare, en siffra som minskat med ett fåtal sedan 2019. Som rum räknas ett utrymme med fönster, en golvyta på minst sju kvadratmeter och en medelhöjd på minst två meter. En farstu, veranda, sovalkov eller annat motsvarande utrymme betraktas inte som ett rum. Rumsantalet inkluderar inte köket.

Det finns regionala skillnader. I Mariehamn utgör bostäder med två och tre rum ungefär hälften, medan de på landsbygden och i skärgården motsvarar ungefär två femtedelar.

En större andel av bostadshushållen i Mariehamn och skärgården bor i ettor än på landsbygden. I Mariehamn är två-rumsbostäder vanligast och de utgör nästan en tredjedel av de bebodda bostäderna där. Vart femte hushåll i Mariehamn har en bostad med fem rum eller mera. Motsvarande andel på landsbygden är ungefär en tredjedel och i skärgården en fjärdedel. Det vanligaste antalet rum i en bebodd bostad på landsbygden är 4 rum, i skärgården tre eller fyra rum och i staden två rum. Vart tionde hushåll i Mariehamn finns i en etta.

Tabell 6. Bostadshushåll efter antal rum i bostaden och region 31.12.2020

Region	Totalt	Antal rum							
		1	2	3	4	5	6	7+	Okänt
Antal									
Mariehamn	6 161	586	1 945	1 410	1 030	656	363	161	10
Landsbygden	7 061	240	1 059	1 555	1 801	1 416	573	340	77
Skärgården	1 021	74	182	246	248	164	52	35	20
Åland	14 243	900	3 186	3 211	3 079	2 236	988	536	107
Procent									
Mariehamn	100,0	9,5	31,6	22,9	16,7	10,6	5,9	2,6	0,2
Landsbygden	100,0	3,4	15,0	22,0	25,5	20,1	8,1	4,8	1,1
Skärgården	100,0	7,2	17,8	24,1	24,3	16,1	5,1	3,4	2,0
Åland	100,0	6,3	22,4	22,5	21,6	15,7	6,9	3,8	0,8

Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen

En- och tvårummare vanligast bland bostäder i flervåningsbostadshus

Majoriteten, drygt 60 procent, av hushållen i flervåningshus bor i en- eller tvårummare. Under två procent av de bebodda bostäderna i flervåningshus har fem eller flera rum. Bland småhusen är det endast vart tionde bebodda hus som har ett eller två rum förutom köket. Närmare hälften av bostäderna i denna kategori har tre eller fyra rum, medan drygt 40 procent har fem rum eller flera. I kategorin rad- och kedjehus finns ungefär lika många, närmare 600, bebodda bostäder med ett och två rum som tre eller fyra.

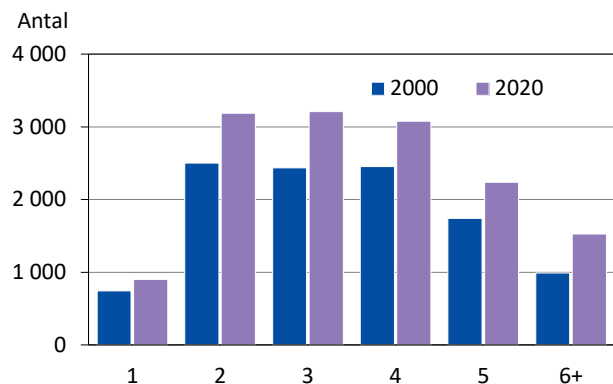
Tabell 7. Bostadshushåll 31.12.2020 efter antal rum och hustyp

Antal rum	Totalt	Fristående småhus	Rad- och kedjehus	Flervåningsbostadshus	Annan/okänd
Antal					
Totalt	14 243	8 828	1 184	3 916	315
1–2 rum	4 086	896	562	2 464	164
3–4 rum	6 290	4 207	595	1 391	97
5+ rum	3 760	3 669	19	46	26
Okänt	107	56	8	15	28
Procent					
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1–2 rum	28,7	10,1	47,5	62,9	52,1
3–4 rum	44,2	47,7	50,3	35,5	30,8
5+ rum	26,4	41,6	1,6	1,2	8,3
Okänt	0,8	0,6	0,7	0,4	8,9

Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen

Bostäder med flera rum ökar förhållandevis mest

Sedan år 2000 har de bebodda bostäderna ökat från drygt 11 000 till 14 243, en ökning med drygt 3 000 bostadshushåll eller drygt 28 procent. Ökningen har skett främst bland bostäderna med tre, fem eller sex eller flera rum. Allra mest har bostäderna med sex eller flera rum ökat, en ökning på över femtio procent. Sett till antalet är det bebodda bostäder med tre rum som ökat mest de senaste 20 åren. Dessa har ökat med närmare 800.

Figur 6. Antal bostadshushåll efter antal rum 2000 och 2020

Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen

Av förändringarna i antalet bebodda bostäder under 2020 skedde den största ökningen i bostäder med tre eller fyra rum på landsbygden. Bostäder i denna kategori ökade med drygt 60 stycken jämfört med året innan. Den näst största förändringen, 15 stycken, stod bebodda bostäder med fem rum eller flera för. I övrigt skedde enbart mindre förändringar i antal för de olika rumsantalen mellan åren 2019 och 2020.

Jämfört med år 2000 återfinns de största förändringarna på landsbygden. Bebodda bostäder med tre eller flera rum har där ökat med över 40 procent de senaste 20 åren. Det totala antalet bebodda bostäder på landsbygden har även totalt ökat med närmare 40 procent. Under samma tid har de bebodda bostäderna i skärgården minskat med en knapp procent, medan de bebodda bostäderna i Mariehamn ökat med 24 procent.

Tabell 8. Bostadshushåll efter antal rum i bostaden och region 2000–2020

Region	2000	2005	2010	2015	2019	2020
Åland	11 074	12 046	12 894	13 568	14 085	14 243
1-2	3 243	3 517	3 681	3 944	4 078	4 086
3-4	4 887	5 260	5 538	5 902	6 210	6 290
5+	2 733	3 067	3 342	3 583	3 722	3 760
Mariehamn	4 972	5 370	5 714	5 904	6 125	6 161
1-2	1 966	2 138	2 282	2 386	2 528	2 531
3-4	2 069	2 166	2 296	2 369	2 433	2 440
5+	888	1 013	1 060	1 132	1 155	1 180
Landsbygden	5 073	5 637	6 141	6 634	6 952	7 061
1-2	1 016	1 113	1 150	1 287	1 292	1 299
3-4	2 354	2 624	2 788	3 064	3 295	3 356
5+	1 588	1 805	2 029	2 197	2 315	2 329
Skärgården	1 029	1 039	1 039	1 030	1 008	1 021
1-2	261	266	249	271	258	256
3-4	464	470	454	469	482	494
5+	257	249	253	254	252	251

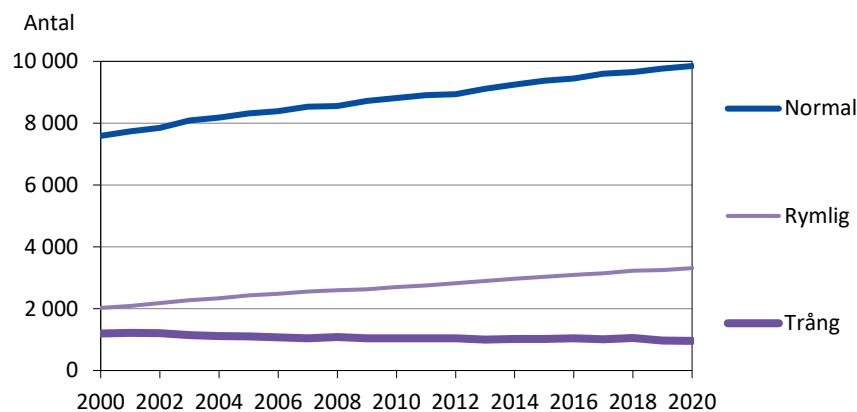
Not: Totalantalet hushåll för Åland och regionerna omfattar också bostäder med okänt rumsantal

Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen

Färre bor trångt

Sedan år 2000 har boenderymligheten i de åländska bostäderna utvecklats så att de trångbodda hushållen (se avsnittet Definitioner) blivit något färre, medan normala och rymliga hushåll har ökat stadigt. De normalstora hushållen har haft den största tillväxten

Figur 7. Bostadshushåll efter boenderymlighet 2000–2020

Not: Uppgifterna för normala och rymliga bostäder för 2014 är uppskattningar.
Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen

I de trångbodda hushållen bodde vid utgången av 2020 knappt 14 procent av befolkningen. Definitionen på trångbodda hushåll är hushåll i bostäder med färre rum än antal boende (exklusive köket). När det gäller trångbodda hushåll är andelen lägre i Mariehamn än på landsbygden. I Mariehamn är andelen trångbodda hushåll knappt sex procent av antalet hushåll, medan motsvarande siffra är drygt sju procent på landsbygden och drygt åtta procent i skärgården. Högst andel trångbodda hushåll under 2020 återfanns i Geta, Kökar och Vårdö.

Tabell 9. Trångboddhet efter kommun 2000–2020, procent

Kommun	Trångbodda hushåll				Trångbodda personer			
	2000	2010	2015	2020	2000	2010	2015	2020
Brändö	12,8	12,6	12,3	8,3	21,7	24,2	24,6	18,6
Eckerö	11,8	9,5	9,3	7,8	22,5	19,4	18,9	16,5
Finström	11,7	8,3	7,7	6,5	20,7	15,8	14,1	12,4
Föglö	15,5	8,2	9,9	5,5	30,3	16,3	18,5	12,4
Geta	15,0	8,4	10,5	10,2	28,3	17,3	23,5	20,9
Hammarland	10,8	7,3	6,3	6,3	19,7	13,1	11,0	12,9
Jomala	10,6	9,1	8,1	7,7	18,5	15,9	14,3	14,1
Kumlinge	8,2	9,5	9,3	8,1	17,0	20,8	19,7	15,4
Kökar	10,1	9,2	8,9	10,3	23,1	20,5	19,7	24,2
Lemland	15,3	13,3	8,9	9,0	25,6	22,7	15,0	16,4
Lumparland	11,3	7,4	9,2	6,5	19,0	13,4	16,5	14,9
Saltvik	9,6	8,6	7,6	5,7	18,5	16,7	15,3	12,0
Sottunga	15,3	7,1	1,7	5,1	34,9	16,2	4,2	12,2
Sund	12,7	9,2	8,9	8,2	23,8	17,6	16,9	16,1
Vårdö	7,7	7,2	8,6	12,3	15,6	18,3	16,8	22,2
Mariehamn	9,9	6,8	6,5	5,8	18,8	13,4	12,9	12,4
Landskommunerna	11,7	9,2	8,3	7,5	21,2	17,2	15,5	14,7
-Landsbygden	11,7	9,1	8,1	7,4	20,9	16,9	15,0	14,3
-Skärgården	11,6	9,2	9,5	8,4	22,9	19,6	19,2	17,7
Åland	10,9	8,1	7,5	6,8	20,2	15,7	14,5	13,8

Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen

Medelhushållet bor på närmare 100 kvadratmeter

Bostadsytan per bostadshushåll är i medeltal 98 kvadratmeter. Bostadshushållen i Mariehamn har den minsta medelytan med 85 kvadratmeter. I genomsnitt är motsvarande siffra för skärgården 98 och för landsbygden 110 kvadratmeter. De genomsnittliga medelytorna för olika regioner har inte förändrats sedan 2019. Den totala bostadsytan har dock ökat med 20 000 kvadratmeter. Av kommunerna har Lemland och Jomala de största bebodda bostäderna med en medelyta på 120 respektive 115 kvadratmeter bostadsyta per hushåll. Om man räknar bostadsytan per person i hushåll är medelytan 47 kvadratmeter per person för hela Åland. I Mariehamn är siffran 46 kvadratmeter per person, medan motsvarande siffra är 48 på landsbygden och 50 i skärgården.

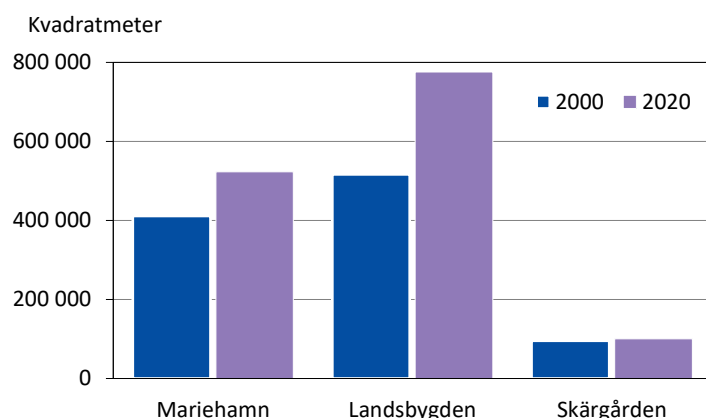
Tabell 10. Bostadshushåll efter kommun och bostadssyta 2020

Kommun	Total bostadsyta, m ²	Bostadsyta per bostadshushåll, m ²	Bostadsyta per person i hushåll, m ²
Brändö	21 700	95	50
Eckerö	46 600	101	51
Finström	122 000	106	48
Föglö	24 800	98	50
Geta	24 000	106	49
Hammarland	73 700	103	47
Jomala	250 000	115	47
Kumlinge	15 300	95	51
Kökar	9 900	85	45
Lemland	102 900	120	49
Lumparland	18 200	107	50
Saltvik	89 800	109	51
Sottunga	5 700	96	57
Sund	48 100	99	49
Vårdö	22 800	112	51
Mariehamn	522 500	85	46
Landskomm.	875 500	108	49
-Landsbygden	775 300	110	48
-Skärgården	100 200	98	50
Åland	1 398 000	98	47

Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen

Jämfört med år 2000 har hushållens totala bostadsyta ökat mest på landsbygden där ökningen är 50 procent, nästan 260 000 kvadratmeter. I Mariehamn är ökningen 27 procent, eller drygt 110 000 kvadratmeter. I skärgården har hushållens bostadsyta ökat med fem procent, 5 000 kvadratmeter, sedan början av 2000-talet.

Figur 8. Hushållens bostadsyta efter region 2000 och 2020

Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen

Nio procent av bostäderna är bristfälligt utrustade

Utgående från uppgifter om bostädernas utrustningsnivå kan de delas in i utrustningsnivåerna välutrustad bostad, vilken omfattar vattenledning, avlopp, varmvatten, WC, dusch/badrum eller bastu samt central- eller elvärme, och bristfälligt utrustad bostad, vilken saknar någon av den nämnda utrustningen eller har en okänd utrustningsnivå. Nio procent av alla bebodda bostäder är bristfälligt utrustade. Andelen är störst i skärgården (23 procent). På landsbygden är 13 procent av de bebodda bostäderna bristfälligt utrustade och i Mariehamn en knapp procent. Totalt är närmare 1 300 bostäder bristfälligt utrustade.

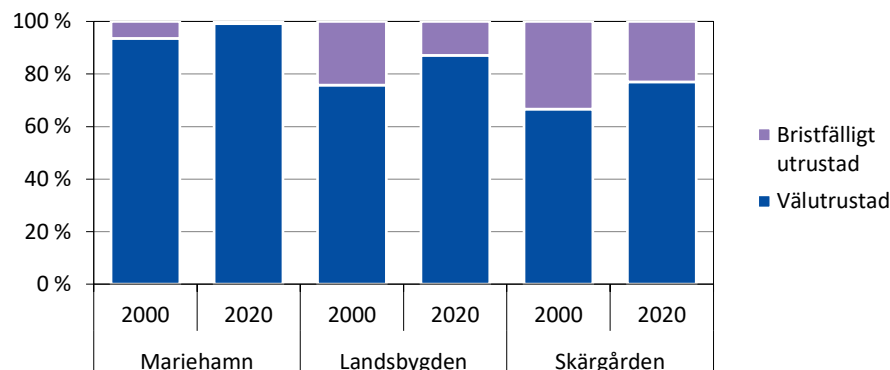
Tabell 11. Bostadshushåll efter bostadens utrustningsnivå och kommun 31.12.2020

Kommun	Totalt	Välutrustad		Bristfälligt utrustad	
		Antal	Procent	Antal	Procent
Brändö	229	184	80,3	45	19,7
Eckerö	462	369	79,9	93	20,1
Finström	1 147	1 038	90,5	109	9,5
Föglö	253	205	81,0	48	19,0
Geta	226	172	76,1	54	23,9
Hammarland	713	617	86,5	96	13,5
Jomala	2 176	2 018	92,7	158	7,3
Kumlinge	161	124	77,0	37	23,0
Kökar	116	82	70,7	34	29,3
Lemland	857	720	84,0	137	16,0
Lumparland	170	130	76,5	40	23,5
Saltvik	822	713	86,7	109	13,3
Sottunga	59	38	64,4	21	35,6
Sund	488	374	76,6	114	23,4
Vårdö	203	153	75,4	50	24,6
Mariehamn	6 161	6 016	97,6	145	2,4
Landskomm.	8 082	6 937	85,8	1 145	14,2
-Landsbygden	7 061	6 151	87,1	910	12,9
-Skärgården	1 021	786	77,0	235	23,0
Åland	14 243	12 953	90,9	1 290	9,1

Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen

Sedan år 2000 har bostädernas utrustningsnivå förbättrats i alla regioner. I Mariehamn var sex procent bristfälligt utrustade år 2000. På landsbygden var en fjärdedel av de bebodda bostäderna bristfälligt utrustade 2000 och samma sak gällde en tredjedel av skärgårdens bostadshushåll.

Figur 9. Bostadshushåll efter bostadens utrustningsnivå och region 2000 och 2020, procent

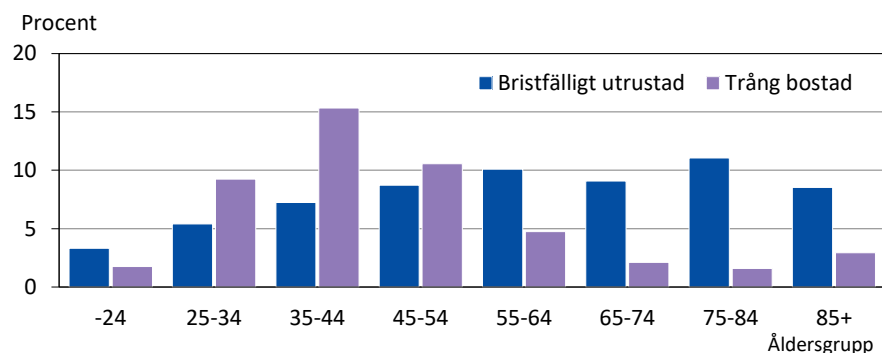

Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen

Bristfälligt utrustad bostad vanligare bland äldre

Figur 10 nedan visar antal trångbodda hushåll och hushåll i bristfälligt utrustade bostäder i förhållande till de boendes ålder, medan tabell 12 visar alla kategorier. Uppgiften om ålder syftar på åldern för den äldsta personen i hushållet, oberoende av hur många personer hushållet består av. Trång bostad är mycket vanligare bland hushåll där den äldsta personen är i åldern 25 till 54 år och minskar sedan bland de äldre åldersgrupperna, vilket kan ha att göra med att hushållen minskar i storlek när barnen flyttar ut. Bristfälligt utrustad bostad blir däremot vanligare när åldern på den äldsta personen ökar.

Figur 10. Bostadshushåll efter boenderymlighet och utrustning samt den äldsta personens ålder 31.12.2020, procent

Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen

Av hushållen med 0–17-åriga barn var nästan en fjärdedel trångbodda jämfört med under 2 procent av övriga hushåll. Tio procent av hushållen med barn bor i en bostad som klassas som rymlig, jämfört med 27 procent av hushållen utan barn. Eftersom trångboddhet och rymlighet räknas enbart efter antal rum i förhållande till antalet personer inverkar inte bostadsytan, liksom inte heller de boendes egen uppfattning om huruvida de har trångt eller rymligt. Drygt 90 procent av samtliga hushåll bor i bostäder som klassas som välutrustade. För hushåll med barn är siffran något högre.

Tabell 12. Bostadshushåll efter boenderymlighet och utrustning samt den äldsta personens ålder och förekomst av barn i hushållet 31.12.2020

Boenderymlighet Utrustning	Totalt	Ålder								Barn Inga barn	
		-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75-84	85+	0-17 år	0-17 år
Antal bostads- hushåll totalt	14 243	513	1 744	2 056	2 444	2 533	2 574	1 699	680	3 323	10 920
Boenderymlighet											
Rymlig bostad	3 318	30	192	267	482	715	847	580	205	339	2 979
Normal bostad	9 854	467	1 372	1 454	1 690	1 674	1 658	1 087	452	2 205	7 649
Trång bostad	964	9	161	315	258	120	54	27	20	759	205
Okänt	107	7	19	20	14	24	15	5	3	20	87
Utrustning											
Välutrustad	12 953	490	1 640	1 898	2 226	2 263	2 325	1 500	611	3 072	9 881
Bristfälligt utrustad	1 290	23	104	158	218	270	249	199	69	251	1 039
Procent											
Boenderymlighet											
Rymlig bostad	23,3	5,8	11,0	13,0	19,7	28,2	32,9	34,1	30,1	10,2	27,3
Normal bostad	69,2	91,0	78,7	70,7	69,1	66,1	64,4	64,0	66,5	66,4	70,0
Trång bostad	6,8	1,8	9,2	15,3	10,6	4,7	2,1	1,6	2,9	22,8	1,9
Okänt	0,8	1,4	1,1	1,0	0,6	0,9	0,6	0,3	0,4	0,6	0,8
Utrustning											
Välutrustad	90,9	95,5	94,0	92,3	91,1	89,3	90,3	88,3	89,9	92,4	90,5
Bristfälligt utrustad	9,1	4,5	6,0	7,7	8,9	10,7	9,7	11,7	10,1	7,6	9,5

Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen

2 800 bostäder är inte stadigvarande bebodda

Förutom de drygt 14 000 stadigvarande bebodda bostäderna som redovisas i *tabell 1-12* finns det 2 800 bostäder som klassas som icke-stadigvarande bebodda. Det totala antalet bostäder är således drygt 17 000. *Tabell 13-15* samt *figur 11-13* gäller det totala antalet bostäder. Dessa bostäder kan vara till exempel andrabostad för personer som bor på annat håll eller fungera som fritidsbostad. En annan orsak kan vara att den eller de som bor i bostaden av någon anledning är skrivna på annat håll. Därtill finns byggnader som enligt registret innehåller flera bostäder men används som en enda bostad. Drygt 1 300 av de icke-stadigvarande bebodda bostäderna finns i Mariehamn, 1 100 på landsbygden och 400 i skärgården. De icke-stadigvarande bebodda bostäderna i staden finns framför allt i flervåningshus, medan det i landskommunerna främst är bostäder i småhus som inte används som fast bostad.

Tabell 13. Bostäder efter kommun, användning och hustyp 2020

Kommun	Totalt	Fristående småhus	Rad- och kedjehus	Flervånings- bostadshus	Annan/ okänd
Bostäder					
Brändö	335	260	62	-	13
Eckerö	554	511	9	23	11
Finström	1 334	1 050	154	102	28
Föglö	340	283	32	7	18
Geta	281	233	34	5	9
Hammarland	829	652	114	40	23
Jomala	2 461	1 871	244	283	63
Kumlinge	223	178	15	3	27
Kökar	177	139	30	4	4
Lemland	974	850	67	20	37
Lumparland	199	179	12	-	8
Saltvik	944	805	111	16	12
Sottunga	82	69	9	2	2
Sund	590	498	63	10	19
Vårdö	265	216	32	4	13
Mariehamn	7 464	2 395	468	4 422	179
Landskomm.	9 588	7 794	988	519	287
-Landsbygden	8 166	6 649	808	499	210
-Skärgården	1 422	1 145	180	20	77
Åland	17 052	10 189	1 456	4 941	466
Varav icke-stadigvarande bebodda					
Brändö	106	67	35	-	4
Eckerö	92	81	3	5	3
Finström	187	140	21	20	6
Föglö	87	75	10	2	-
Geta	55	38	11	2	4
Hammarland	116	83	20	9	4
Jomala	285	184	35	48	18
Kumlinge	62	38	6	2	16
Kökar	61	46	14	1	-
Lemland	117	98	10	2	7
Lumparland	29	28	-	-	1
Saltvik	122	100	11	7	4
Sottunga	23	18	4	1	-
Sund	102	68	26	2	6
Vårdö	62	40	11	3	8
Mariehamn	1 303	257	55	921	70
Landskomm.	1 506	1 104	217	104	81
-Landsbygden	1 105	820	137	95	53
-Skärgården	401	284	80	9	28
Åland	2 809	1 361	272	1 025	151

Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen

Högst andel nybyggda hus på landsbygden

Med byggnadsår avses det år byggnaden blev färdigställd. Om byggnadsåret är tidigare än 1980 kan också ombyggnadsår i vissa fall räknas som byggnadsår. Nästan en tredjedel av alla bostäder är byggda före 1970, en tredjedel är byggda på 1970- eller 1980-talen och en knapp tredjedel är byggda 1990 eller senare. För knappt tre procent av bostäderna är byggnadsåret okänt.

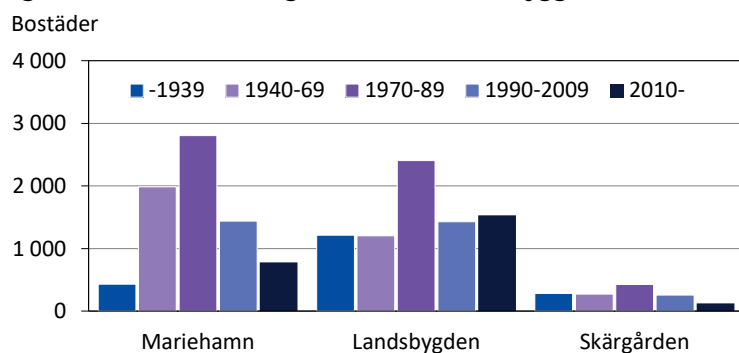
Tabell 14. Bostäder efter byggnadsår och region 31.12.2020

Region	Totalt	-1920	1921 - 1939	1940- 1959	1960- 1969	1970- 1979	1980- 1989	1990- 1999	2000- 2009	2010- 2019	Okänd
Antal											
Mariehamn	7 464	137	297	1 004	982	1 556	1 248	559	879	779	23
Landsbygden	8 166	787	429	719	485	1 311	1 093	680	751	1 533	378
Skärgården	1 422	201	80	161	113	186	242	141	116	127	55
Åland	17 052	1 125	806	1 884	1 580	3 053	2 583	1 380	1 746	2 439	456
Procent											
Mariehamn	100,0	1,8	4,0	13,5	13,2	20,8	16,7	7,5	11,8	10,4	0,3
Landsbygden	100,0	9,6	5,3	8,8	5,9	16,1	13,4	8,3	9,2	18,8	4,6
Skärgården	100,0	14,1	5,6	11,3	7,9	13,1	17,0	9,9	8,2	8,9	3,9
Åland	100,0	6,6	4,7	11,0	9,3	17,9	15,1	8,1	10,2	14,3	2,7

Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen

Landsbygden har de nyaste bostäderna med drygt 36 procent byggda 1990 eller senare. I Mariehamn och skärgården är motsvarande siffra 30 respektive 27. I samtliga regioner har flest bostäder byggts under 1970- och 80-talen.

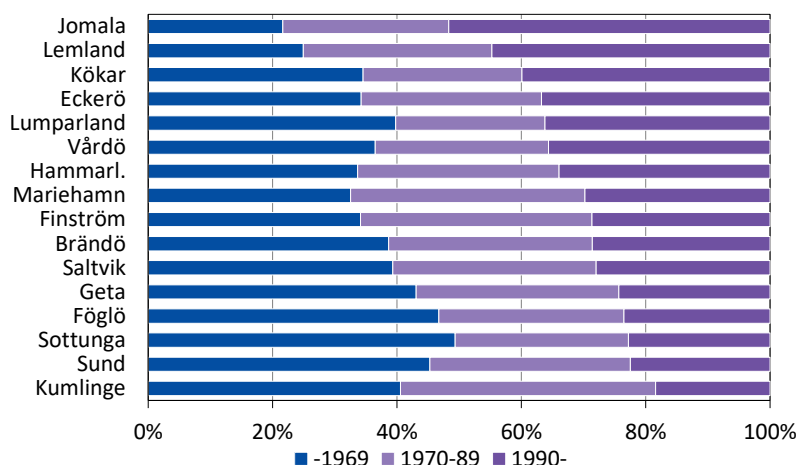
Figur 11. Bostäder efter region och bostadens byggnadsår 31.12.2020

Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen

Diagrammet på nästa sida visar den kommunvisa åldersfördelningen och omfattar enbart uppgifter för de bostäder där byggnadsåret finns tillgängligt. Högst andel bostäder byggda på 1990-talet eller senare finns i Jomala, Lemland och Kökar.

Fiur 12. Bostäder efter bvaanadsår och kommun 31.12.2020. andel i procent

Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen

Sju procent av bostäderna har varken dusch eller badkar

Av samtliga bostäder på Åland, det vill säga även sådana som inte är fast bebodda, har de allra flesta vattenledning. En dryg procent saknar avlopp och lika stor andel saknar varmvatten. Drygt två procent saknar WC. Närmare sex procent saknar centralvärme. Omkring sju procent av bostäderna har varken dusch eller badkar.

Detta framgår av *tabell 15* som visar hur stor del av bostäderna som har olika typer av utrustning. Här bör man ta i beaktande att även bostäder avsedda för åretruntboende som inte är stadigvarande bebodda ingår i tabellen. Andelen som saknar någon form av utrustning är högst i skärgården och lägst i Mariehamn. När det gäller bastu i bostaden fanns dock den lägsta andelen i staden.

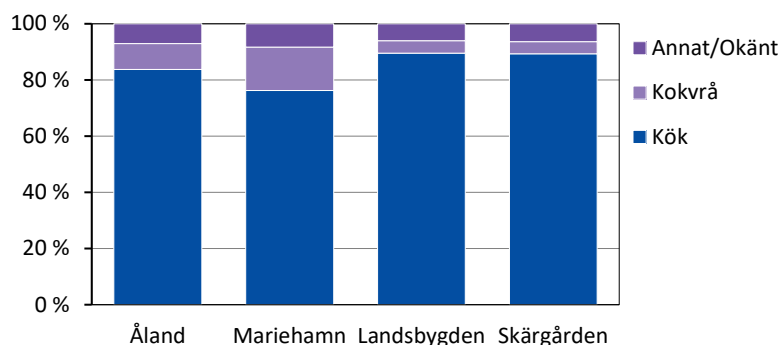
Tabell 15. Bostäder efter utrustning och kommun 31.12.2020, procent

Kommun	Antal bostäder	Avlopp	Vattenledning	WC	Centralvärme	Varmvatten	Bastu i bostaden	Dusch el. badkar	Balkong
Brändö	335	98,2	99,4	94,6	84,5	98,2	56,1	88,7	13,7
Eckerö	554	96,6	98,6	94,4	85,7	97,3	33,8	88,4	19,1
Finström	1 334	98,3	99,4	97,8	93,7	98,8	47,2	92,5	38,6
Föglö	340	99,4	99,4	92,1	86,5	98,2	52,6	80,3	24,1
Geta	281	95,4	98,9	95,0	84,7	95,4	43,4	81,9	22,8
Hammarland	829	98,4	99,5	96,0	91,3	98,3	44,8	90,8	28,7
Jomala	2 461	98,9	99,7	98,5	94,6	99,3	54,9	94,5	48,6
Kumlinge	223	98,2	99,1	93,3	87,4	99,1	49,8	86,1	17,0
Kökar	177	95,5	98,3	88,7	82,5	95,5	41,8	78,0	20,9
Lemland	974	94,6	96,3	93,8	88,0	95,4	47,7	89,2	31,5
Lumparland	199	99,0	99,0	91,5	82,4	95,0	48,2	85,4	21,6
Saltvik	944	97,6	98,8	96,2	91,4	97,6	45,7	89,8	35,0
Sottunga	82	95,1	98,8	89,0	74,4	98,8	48,8	80,5	11,0
Sund	590	96,6	98,3	93,1	86,9	95,9	39,8	83,9	22,2
Vårdö	265	94,7	98,1	94,7	82,3	96,2	37,7	86,8	26,8
Mariehamn	7 464	99,9	100,0	99,9	99,5	99,9	28,9	96,4	57,6
Landskomm.	9 588	97,6	98,9	95,8	90,1	97,8	47,8	89,8	33,5
-Landsbygden	8 166	97,6	98,9	96,4	91,2	97,8	47,6	90,8	35,9
-Skärgården	1 422	97,3	98,9	92,8	84,2	97,7	48,7	84,1	19,9
Åland	17 052	98,6	99,4	97,6	94,2	98,7	39,5	92,7	44,0

Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen

Av bostäderna har 84 procent ett kök (ett rum på minst sju kvadratmeter inrett för matlagning) och 9 procent en kokvrå (ett rum eller utrymme mindre än sju kvadratmeter inrett för matlagning). För drygt sju procent av bostäderna saknas uppgifter. Andelen bostäder med kokvrå är högre i Mariehamn än på övriga Åland. I Mariehamn uppgår andelen till dryga 15 procent medan den ligger på drygt 4 procent för både landsbygden och skärgården.

Figur 13. Bostäder efter typ av kök och region 31.12.2020, procent

Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen

Ägarbostäder vanligare på Åland än i Finland och Sverige

På Åland är det vanligare att bo i småhus än det är i våra grannregioner. På Åland finns tre av fem bostäder i småhus, jämfört med två av fem i Sverige och i Finland. Däremot finns mindre andel bostäder i flerbostadshus på Åland jämfört med Finland och Sverige. Två av fem bostäder på Åland finns i flerbostadshus, jämfört med tre av fem i Finland och i Sverige. Under de senaste 20 åren har andelen bostäder i småhus sjunkit något i samtliga tre områden, medan bostäder i flervåningshus ökat något.

Andelen hushåll som äger sin bostad är något högre på Åland än i Finland och Sverige. Skillnaden är störst mot Finland där drygt 62 procent av hushållen bor i en ägarbostad, jämfört med 67 procent på Åland. Sedan år 2000 har ägarbostäder blivit något vanligare på Åland och i Sverige, medan de blivit något ovanligare i Finland.

Tabell 16. Jämförelse med Finland och Sverige 2000 och 2020, andelar i procent

	Åland	Finland	Sverige
Bostäder efter hustyp			
Småhus			
2000	61,5	40,3	45,7
2020	59,8	38,4	41,8
Flerbostadshus			
2000	38,5	59,7	54,3
2020	40,2	61,6	58,2
Hushåll efter bostadens upplåtelseform			
Ägarbostad			
2000	65,1	64,6	58,5
2020	67,0	62,3	65,2
Hysesbostad (inkl. annan)			
2000	34,9	35,4	41,5
2020	33,0	37,7	34,8

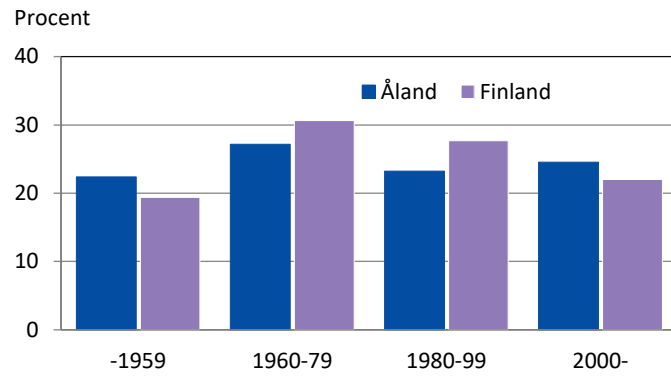
Not: Fr.o.m. 2020 baserar sig hustypen i Finland på

Byggnadsklassificeringen 2018.

Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen, Statistiska Centralbyrån

När det gäller byggår har Åland en något större andel nyare bostäder jämfört med Finland. Med nyare bostäder menas här bostäder som är byggda år 2000 eller senare. Men Åland har också något högre andel gamla bostäder, byggda före 1960. Tre av fem bostäder i Finland är byggda mellan 1960 och 1999. Motsvarande andel på Åland är omkring hälften.

Figur 14. Bostäder efter byggnadsår på Åland och i Finland 31.12.2020

Källa: ÅSUB Boende, Statistikcentralen